

Posudek bakalářské práce

Ústav pro klasickou archeologii
Filosofická fakulta University Karlovy v Praze

Autor/-ka práce: Alžběta LORENZOVÁ

Název práce: Etrusko-korintská keramika: Svěbytné umění, nebo činnost kopistů (proč čárka? JK)

Autor/-ka posudku: Jan Kysela
oponent

Kriteria hodnocení	hodnocení maximální	hodnocení přidělené
Vytčení cíle práce a jeho dosažení	5	4
Struktura práce a zvolené metody	5	5
Práce s literaturou	5	4
Formální stránka práce	5	5
Dosažené výsledky	10	8
Součet bodů	30	26

Hodnocení: 1 = 30 - 26, 2 = 25 - 20, 3 = 19 - 15, neprospěl = >15

Cíl své práce dává Alžběta Lorenzová spíše tušit, než aby jej jednoznačně vytýčila, přesto si čtenář z úvodu odnáší pevný dojem, že se bude jednat o to, zda je etrusko-korintská keramika spíše etruská či spíše korintská („Proč?“ mohli bychom se tázat, víme-li, že je etrusko-korintská...)

Práce je členěna logicky a přehledně: v úvodních kapitolách jsou načrtnuty dějiny bádání o keramice korintské i etrusko-korintské (kap. 1), podán přehled počátku řecké přítomnosti v západním Středomoří (kap. 2) a synteticky avšak trefně vystiženy hlavní rysy keramiky korintské (kap. 3). Obsáhlá kapitola 4 představuje podrobně hlavní etapy a osobnosti ve vývoji samotné etrusko-korintské keramiky. Rysy podstatné pro zodpovězení hlavní otázky jsou pak „vytaženy“ v analytické kapitole 5 („srovnání Etrurie a Korinta“) a ze zjištěných skutečností jsou vyvedeny závěry v kapitole 6. Následují kapitoly technické: (7) Seznam literatury a (rovněž 7?!) Obrazová příloha...

Pozornost si zde samozřejmě zaslouží zejména kapitoly 4-6. Přehled vývoje etrusko-korintské keramiky předložený v kapitole 4 by sice na první pohled mohl vzbudit jisté rozpaky tím, že se jedná o syntézu v podstatě jediné (či dvojjediné) publikace – Szilágyho *Ceramica etrusco-corinzia* – přesto je tento dvacetistránkový *succus* podán nadměru dovedně s talentem pro postižení podstatného a pomnutí podružného.

V páté kapitole pořadající předložený materiál k vynesení závěrečných soudů, se autorka omezuje pouze na ikonografii figurálních či přímo narativních scén. Podobná obezřetnost je přirozeně na místě vzhledem k obsáhlosti problematiky a k tomu, že na například stylové otázky v předchozím shrnutí nemohlo dojít zcela systematicky. Toto zúžení má však přirozeně za následek, že je analýze podrobena jen doslova hrstka nádob – škoda vši práce, která byla v předchozí kapitole zmrhána na drtivě majoritní prostě dekorativní nádoby, jichž nadále není k ničemu užito (ani při rozsahu baklářské práce užito být nemůže). I v kapitole 5 projevuje autorka očividnou bystrost všímajíc si výpůjček i originálních kreací etrusko-korintských tvůrců z hlediska užitých ikonografických prvků i komposic (např. Minotaurus a Gorgona prostí Thésea resp. Persea), nebojí se předkládat odvážné osobní (přínejmenším citací pramene nedoprovazené) názory (znalost látky Odysseie, a to nikoliv prostřednictvím ikonografických pramenů) atd. Dobrý dojem z kapitoly by neměl zkazit ani občasný faktografický úlet (zahleděna do srovnání s korintskou keramikou opomíná hledat analogie v jiných médiích – například Gorgona coby Vládčyně zvířat je přirozeně v řeckém umění rovněž přítomna, například ve štítu chrámu Artemidy na Korkýře, mimochodem *apoikii* Korinta).

Zde a ještě spíše pak ve vlastním závěru v kapitole 6 ale zároveň Alžbětu dožene mlžné vytčení cíle z úvodu. Ano, něco je stejné jako v Korintu, něco jiné – přirozeně, protože nejsme v Korintu (ani v Číně počátku 21. stol.), co nám ale tyto podobnosti a rozdíly umožňují zkoumat? Resignujeme-li na úvahy stylové (nebo je – str. 49 – redukujeme na konstatování „dojmů“ – slovo, posledních pár desetiletí mezi archeology pramálo módní), nezbyvá nám skutečně než stavět na ikonografii... Co ale potom zkoumáme? Svěbytnost umění (originalitu tvůrců) či obzory zadavatelů? Mezi 4 a 6 kapitolou dojde právě k tomuto lehkému posunu: v závěru tak autorka stojí před úkolem zodpovědět vrcholně komplexní otázku helénisace na základě materiálu, který – ač velmi kvalitně v předchozím analysován – na ni odpovídá pouze úsečně. Nebulosita závěru je ale dobře maskována a vzhledem k ostatním kvalitám práce ji lze ochotně prominout.

Z formálního hlediska je práce provedena velmi dobře, ocenil bych možná lepší vzájemné propojení jednotlivých částí (odkazy na již zmíněné obrázky opakovat i tehdy, kdy na ně dojde znovu – důvěra ve čtenářovu paměť zalichotí ale bohužel není na místě), upozornění, že se „k tomuto motivu ještě vrátíme“ (pozn. 14) doprovodit zmínkou, kde se tak stane atd. Obrazová příloha je bezproblémová, seznamu literatury chybí k dokonalosti pouze tečky na konci odkazů... a možná i několik prací navíc, zejména prací teoretických, s jejichž pomocí by bylo možno přidokousnut právě nakousnutý a problém helénisace. I styl textu lze pochválit, ač by mu možná místy prospělo méně poetiky, méně překotnosti, jedno korektorské přečtení navíc a důsledný pogrom na anglisty.

Práce plně dostává požadavkům kladeným na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě navrhuji ji hodnotit stupněm **výborně**.

Otázka do diskuse:

Co je to helénisace?

V Praze dne 10.IX 2014

Podpis autora/-ky posudku